

# SÉNAT DE BELGIQUE

---

SESSION DE 1957-1958.

---

10 AVRIL 1958.

---

**Projet de loi favorisant le financement des stocks des charbonnages.**

---

## EXPOSE DES MOTIFS

---

MESDAMES, MESSIEURS,

Les besoins probables des diverses formes d'énergie au cours des vingt prochaines années, ont fait l'objet de diverses estimations, variant suivant le taux d'accroissement annuel de la production industrielle et les coefficients de corrélation existant entre ce taux et ceux des accroissements des besoins d'énergie et d'acier. Toutes ces prévisions font ressortir un accroissement continu de la demande dans les principaux secteurs d'utilisation, ainsi que la nécessité de recourir à des quantités croissantes de charbon.

La part du charbon dans la couverture des besoins prévisibles variera suivant les possibilités de substitution et l'évolution du rapport des prix, du charbon d'une part, des produits de substitution d'autre part. Elle restera importante dans le secteur sidérurgique, où les possibilités de substitution sont très limitées et où les réductions des consommations spécifiques sont moindres que dans les secteurs où le charbon n'est utilisé qu'à la génération d'énergie.

La totalité des besoins en charbon ne doit pas être couverte par la production nationale; il apparaît toutefois que les importations de houilles d'origine européenne ont plus de chances de diminuer que d'augmenter, en raison du développement rapide des besoins en Allemagne, au Royaume-Uni et en France. Compte tenu de la rapidité de l'industrialisation dans bien des pays de l'Est, il est très douteux que les livraisons de cette provenance puissent jouer un rôle

# BELGISCHE SENAAAT

---

ZITTING 1957-1958.

---

10 APRIL 1958.

---

**Wetsontwerp tot bevordering van de financiering van de voorraden van de steenkolenmijnen.**

---

## MEMORIE VAN TOELICHTING

---

MEVROUWEN, MIJNE HEREN,

De waarschijnlijke behoeften aan de verschillende vormen van energie tijdens de eerstkomende twintig jaren hebben het voorwerp uitgemaakt van verscheidene ramingen die verschillen volgens de voor ieder jaar voorziene uitbreiding van de industriële productie en volgens het verband dat tussen deze uitbreiding en de stijging van de behoeften aan energie en staal zou bestaan. Al deze vooruitzichten wijzen op een voortdurende stijging van de vraag in de voornaamste verbruikssectoren en op de noodzaak om over hoe langer hoe meer kolen te beschikken.

Het aandeel van de kolen in de dekking van de voorzienbare behoeften, zal afhangen van de mogelijkheid om andere produkten te gebruiken en van de verhouding van de prijzen: de prijs van de kolen enerzijds en die van de vervangingsprodukten anderzijds. Het aandeel van de kolen zal steeds groot blijven in de ijzer- en staalnijverheid, waar de mogelijkheid om andere produkten te gebruiken zeer beperkt is en waar het specifiek verbruik niet zo zeer voor verminderingen vatbaar is als in de sectoren waar de kolen alleen voor de opwekking van energie gebruikt worden.

De behoeften aan kolen moeten niet volledig door onze nationale produktie gedekt worden; de invoer van kolen uit Europese landen blijkt evenwel eerder te zullen afnemen dan te stijgen, gezien de snelle aangroei van de behoeften in Duitsland, in het Verenigd Koninkrijk en in Frankrijk. De snel voortschrijdende industrialisatie in heel wat oostelijke landen in acht genomen, is het te voorzien dat de invoer uit die landen niet belangrijk zal zijn. Alleen de invoer van

important. Dès lors, seules les importations de charbon de provenance des Etats-Unis pourraient apporter une contribution substantielle de la Belgique.

Compte tenu des conditions particulières de notre industrie charbonnière, de la lenteur et du coût de ses transformations structurelles et du caractère irrémédiable des arrêts d'activité de nos mines, il s'impose de déterminer, de façon durable, la part d'intervention de la production nationale dans la couverture de nos besoins de charbon, aux divers stades de leur développement. Ce n'est en effet qu'après une détermination suffisamment précise de cette part, dans les divers secteurs d'utilisation, que pourront être correctement établis les programmes de rééquipement et l'extension de nos capacités de production, ainsi que les dispositions à prendre en vue de la conservation des capacités de production jugées nécessaires à la régularité et à la sécurité de nos approvisionnements.

Le caractère précaire des importations en provenance des Etats-Unis, l'importance des sacrifices en devises étrangères qu'elles imposent, l'extrême mobilité de leurs prix due aux variations rapides et considérables de leurs frets, rendent désirable une réduction de leur part d'intervention dans notre approvisionnement; cette réduction s'impose particulièrement dans la couverture des besoins de pointe, dont l'imprévisibilité ne permet pas la conclusion de contrats de livraison à long terme, atténuant les effets sur les prix des variations conjoncturelles et spéculatives des frets.

Il paraît donc nécessaire de conserver et d'accroître toutes nos capacités de production dont les coûts sont compatibles avec l'établissement des prix permettant le développement normal de nos industries consommatrices de charbon. Cette nécessité s'impose particulièrement pour les charbons cokéfiabiles, car il est certain qu'à long terme, un recours massif à des importations de fines à coke nuirait à notre sidérurgie; il aurait en effet pour conséquences une instabilité excessive de ses approvisionnements, en quantité et en prix, ainsi qu'une réduction progressive de ses exportations vers de nombreux pays tiers mieux placés que le nôtre pour recevoir et utiliser les charbons en provenance des Etats-Unis.

C'est une des raisons pour lesquelles le Gouvernement a fait voter une loi relative à la concessibilité des réserves charbonnières de la Campine.

Quelle que soit la part réservée à notre production nationale, elle devra être basée — comme les prévisions de besoins qui doivent la déterminer — sur des moyennes annuelles d'écoulement probable, établies en tenant compte de la tendance fondamentale des besoins sur l'ensemble d'un cycle économique. Toutefois, l'écoulement effectif annuel subit des fluctuations conjoncturelles, dont l'amplitude et l'imprévisibilité sont particulièrement grandes dans le secteur sidérurgique, lequel absorbera une proportion croissante de la part réservée au charbon dans la satisfaction des besoins d'énergie primaire. Au cours de la

kolen uit de Verenigde Staten zou bijgevolg voor de bevoorrading van ons land een aanzienlijk belang kunnen hebben.

Wegens de bijzondere toestand van onze kolennijverheid, de traagheid waarmede structurele wijzigingen in die sector tot stand komen en de hoge kosten hieraan verbonden, wegens het onherstelbaar karakter van de stillegging van onze mijnen, dient men degelijk te bepalen welk gedeelte van onze behoeften op de verschillende stadia van hun ontwikkeling door onze nationale produktie zal gedekt worden. Het is immers pas wanneer dit gedeelte voor de verschillende verbruiksectoren met een voldoende nauwkeurigheid bepaald is, dat de programma's voor de wederuitrusting en de uitbreiding van ons produktievermogen juist kunnen opgesteld worden en dat men kan bepalen welke schikkingen moeten genomen worden voor de instandhouding van de produktievermogens die nodig geacht worden om de regelmatigheid en de betrouwbaarheid van onze bevoorrading te verzekeren.

Wegens het onzeker karakter van de invoer uit de Verenigde Staten, de aanzienlijke afvloeiing van vreemde deviezen door deze invoer veroorzaakt, de grote veranderlijkheid van de prijzen ingevolge de snelle en aanzienlijke schommelingen van de vrachtprijzen, is het wenselijk het aandeel van deze invoer in onze bevoorrading zo veel mogelijk te beperken; vooral om de spitsbehoeften te dekken, want omdat deze laatste moeilijk te voorzien zijn, is het niet mogelijk door het afsluiten van overeenkomsten op lange termijn de invloed van de conjuncturele en speculatieve schommelingen van de vrachtprijzen op de verkoopprijzen te beperken.

Het schijnt dus nodig te zijn al die mijnen te behouden en uit te breiden waarvan de kostprijs verenigbaar is met verkoopprijzen die de normale ontwikkeling van onze kolenverbruikende nijverheden toelaten. Dit geldt vooral voor de cokeskolen, want het staat vast dat een massaal beroep op ingevoerde cokesfijnkolen op lange termijn aan onze staalnijverheid zou schaden; een al te grote onstandvastigheid van onze bevoorrading zou er immers het gevolg van zijn, zowel wat de hoeveelheid als wat de prijs betreft, alsmede een geleidelijke vermindering van onze uitvoer naar heel wat derde landen, die beter geplaatst zijn dan wij om de kolen uit de Verenigde Staten te ontvangen en te gebruiken.

Dit is één van de redenen waarvoor de Regering een wet betreffende de concessiemogelijkheid van de Kempische kolenreserves heeft laten stemmen.

Het aandeel aan de nationale produktie voorbehouden, hoe groot of hoe klein het ook weze, zal — evenals de voorziene behoeften die het moeten bepalen — moeten steunen op de jaargemiddelden van de vermoedelijke afzet, berekend met inachtneming van het algemeen verloop van de behoeften tijdens een volledige economische cyclus. De werkelijke jaarlijkse afzet is evenwel onderhevig aan conjunctuurschommelingen die in de staalnijverheid bijzonder groot en moeilijk te voorzien zijn; deze sector zal een steeds groter percentage opslorpen van het aan de kolen voorbehouden aandeel in de dekking van de totale behoef-

période 1929-1933, la production de la sidérurgie belge a subi une réduction de plus de 33 %; au cours de la période 1953-1956, l'augmentation a été de 40 %; pendant les mêmes périodes, les variations de la consommation apparente totale de charbon ont respectivement été de 30 % et 14 %.

La capacité de production normale de notre industrie charbonnière ne peut être basée sur l'un ou l'autre des montants extrêmes des besoins qu'elle peut être appelée à satisfaire; si cette capacité était axée sur les besoins maxima d'un cycle économique, nos mines subiraient des difficultés d'écoulement excessives en période de réduction de la demande et il serait en outre nécessaire de conserver un nombre trop élevé d'unités de production à faibles rendements; basée sur les besoins minima, notre industrie charbonnière serait hors d'état de satisfaire les accroissements conjoncturels de la demande, ce qui rendrait nécessaire le recours à un volume trop important de charbons importés, d'obtention rendue ainsi plus précaire et dont les prix seraient excessivement accrus par les hausses des frets.

La capacité optimum doit donc se situer entre ces extrêmes, mais il n'en subsistera pas moins des variations importantes d'écoulement et des difficultés d'adaptation de la production et des coûts. L'intégration de notre industrie charbonnière dans un marché commun très étendu, alimenté de façon prépondérante par des bassins plus favorisés que les nôtres par les conditions naturelles de leurs gisements, rendra encore plus importantes et plus fréquentes ces variations conjoncturelles de la demande et plus ardue l'adaptation de production aux fluctuations d'un marché moins protégé.

Au cours des dernières années les stocks de charbon, dans les pays producteurs de la C.E.C.A., ont évolué comme suit (en % de la production mensuelle moyenne) :

ten à la production de la sidérurgie. Tijdens de periode 1929-1933 onderging de produktie van de Belgische staalnijverheid een daling van meer dan 33 %; tijdens de periode 1953-1956 bedroeg de stijging 40 %; gedurende deze periodes onderging het totaal schijnbaar kolenverbruik een wijziging van 30 % respectievelijk 14 %.

Het normaal produktievermogen van onze steenkolennijverheid mag niet berekend zijn op een van de twee uitersten van de behoeften waarin zij zou moeten voorzien; indien dit vermogen afgestemd was op de maximumbehoeften van een economische cyclus zouden onze mijnen in tijden waarin de vraag afneemt buitensporige afzetmoeilijkheden ondervinden en zouden teveel productie-eenheden met gering rendement in stand moeten worden gehouden; op de minimumbehoeften afgestemd, zou onze steenkolennijverheid niet in staat zijn om aan de conjuncturele stijging van de vraag te voldoen, zodat te veel kolen zouden moeten ingevoerd worden, die hierdoor moeilijker zouden te verkrijgen zijn en aan prijzen die wegens de verhoging van de vrachtprijzen al te zeer zouden opgedreven zijn.

Het optimumvermogen moet dus tussen deze twee uitersten gelegen zijn, wat geenszins belet dat zich nog aanzienlijke schommelingen van de afzet en moeilijkheden om de produktie en de kostprijzen aan te passen zullen voordoen. Door de inschakeling van onze steenkolennijverheid in een zeer uitgebreide gemeenschappelijke markt, in overwegende mate bevoorrad door bekkens met een betere natuurlijke gesteltenis dan de onze, zullen deze conjuncturele schommelingen van de vraag nog aanzienlijker zijn en vaker voorkomen en zal het nog moeilijker zijn om onze produktie aan de schommelingen van een minder beschermde markt aan te passen.

Tijdens de jongste jaren evolueerden de kolenstocks in de kolenvoortbrengende landen van de Gemeenschap als volgt (percentages van de gemiddelde maandproduktie) :

|                                   | 30-9-1951. | 31-7-1953. | 31-7-1954. | 31-7-1955. | 30-6-1956. |
|-----------------------------------|------------|------------|------------|------------|------------|
| Allemagne - Duitsland . . . . .   | 5,2 %      | 10 %       | 26 %       | 5 %        | 5,5 %      |
| Belgique - België . . . . .       | 8,9 %      | 141 %      | 168 %      | 41 %       | 9,5 %      |
| France-Sarre - Frankrijk-Saarland | 24,3 %     | 83 %       | 137 %      | 137 %      | 91, - %    |
| Pays-Bas - Nederland . . . . .    | 16,3 %     | 24 %       | 30 %       | 31 %       | 33, - %    |
| Communauté - De Gemeenschap .     | 11,7 %     | 56 %       | 74 %       | 50 %       | 33, - %    |

Il ressort de ce tableau que les bassins belges sont ceux où les fluctuations des stocks de charbon sont les plus considérables.

Cette localisation des effets des récessions de la conjoncture charbonnière sera encore aggravée par le caractère structurel que prennent depuis peu les importations en provenance des pays tiers et particulièrement des U.S.A., où l'industrie charbonnière bénéficie de rendements élevés et d'une grande élasticité de production. L'importation de quantités croissantes

Uit deze tabel blijkt dat de kolenvoorraden in de Belgische bekkens de grootste schommelingen ondergaan.

Deze lokalisering van de gevolgen van de recessies in de steenkolenconjunctuur zal nog verergeren door het structureel karakter dat de invoer uit derde landen en vooral uit de Verenigde Staten — waar het rendement in de steenkolennijverheid hoog en de voortbrenging zeer rekbaar is sedert enige tijd begint te vertonen. De invoer van hoe langer hoe meer Ame-

de charbon américain, réalisée à des taux de frets réduits et stabilisée par des contrats à long terme, risque de reporter sur notre production une part de plus en plus grande de l'instabilité de la consommation et d'accentuer nos difficultés conjoncturelles d'écoulement.

Il est donc nécessaire de permettre à notre industrie charbonnière :

1° de s'adapter, sans aggravation de ses coûts, à des réductions temporaires, mais importantes de son écoulement;

2° de réaliser les accroissements momentanés de production, lui permettant de faire face aux augmentations conjoncturelles de la demande.

\*\*

La constance de l'extraction, réalisée grâce à la constitution de stocks conjoncturels assurerait la constance du revenu et la stabilité de l'emploi du personnel du fond; elle contribuerait puissamment à favoriser la conservation des effectifs en périodes de haute conjoncture, au cours desquelles le personnel du fond serait moins tenté de s'assurer un emploi plus stable et moins pénible dans une industrie transformatrice; elle permettrait le recrutement d'effectifs du fond supplémentaires pendant les périodes de moindre activité des autres industries, au cours desquelles plusieurs entreprises charbonnières ont dû refuser d'embaucher la main-d'œuvre rendue disponible.

La constitution de stocks conjoncturels n'est donc pas seulement le moyen le plus efficace d'adapter la production charbonnière aux réductions temporaires des besoins; elle permet aussi de satisfaire les premiers accroissements de la demande, lorsque cette dernière excède les capacités normales de production; elle facilite les augmentations de production en assurant une plus grande stabilité des effectifs du fond et en favorisant leur recrutement. Elle contribue en outre à la stabilité des prix en atténuant les hausses excessives que pourraient provoquer les premiers et brusques accroissements de la demande, si ces derniers ne pouvaient être rapidement satisfaits par des prélèvements sur ces stocks.

Ce sont les producteurs qui sont les mieux placés pour constituer des stocks suffisants pour régulariser leur extraction, stabiliser leurs effectifs du fond et atténuer les effets d'une brusque reprise de la demande. La constitution de tels stocks devrait être facilitée par les mesures suivantes :

1° l'octroi de crédits d'investissement permettant l'extension des aires de stockage dans les mines les plus affectées par les variations conjoncturelles de la demande;

2° établissement d'un mécanisme de crédit facilitant les opérations de financement des stocks.

Les crédits d'investissement peuvent être octroyés en application de la loi du 12 juillet 1955, favorisant le financement des investissements dans l'industrie

rikaanse kolen, verricht met beperkte en door contracten op lange termijn gestabiliseerde vrachtprijzen, dreigt de onstandvastigheid van het verbruik hoe langer hoe meer op onze mijnen te schuiven en onze conjuncturele afzet moeilijkheden te vergroten.

Onze steenkolennijverheid dient bijgevolg in staat gesteld te worden :

1° om zich, zonder de kostprijzen te bezwaren, aan tijdelijke, maar aanzienlijke dalingen van de afzet aan te passen;

2° om haar produktie tijdelijk op te voeren ten einde aan de conjuncturele stijgingen van de vraag te kunnen voldoen.

\*\*

De standvastigheid van de winning, bekomen door het aanleggen van conjunctuurvoorraden zou aan het ondergronds personeel een standvastig inkomen en een vaste betrekking verzekeren; zij zou er aanzienlijk toe bijdragen om de arbeiders in tijden van hoogconjunctuur te behouden, aangezien het ondergronds personeel dan minder geneigd zou zijn een vaster en minder hard werk in een verwerkende nijverheid te zoeken; in tijden van zwakke bedrijvigheid in de andere nijverheidstakken zou de standvastigheid van de winning het mogelijk maken meer ondergrondse arbeiders aan te werven; in zulke tijden hebben verscheidene steenkolenbedrijven beschikbare arbeidskrachten moeten weigeren.

Het aanleggen van conjunctuurvoorraden is bijgevolg niet alleen het beste middel om de kolenproduktie aan de tijdelijke dalingen van de behoeften aan te passen; het schept ook de mogelijkheid om aan de eerste stijging van de vraag te voldoen, wanneer deze laatste het normaal produktievermogen overtreft; het vergemakkelijkt de opvoering van de produktie, vermits het de vastheid van het ondergronds personeel en de aanwerving in de hand werkt. Het is bovendien bevorderlijk voor de vastheid van de prijzen, aangezien het de buitensporige prijsstijgingen mildert, welke de eerste plotse stijging van de vraag zou kunnen veroorzaken indien men er door middel van de voorraden niet spoedig kon aan voldoen.

Het zijn de producenten die het best geplaatst zijn om voorraden aan te leggen die toereikend zijn om de regelmatigheid van de winning en de standvastigheid van de ondergrondse arbeidskrachten te verzekeren en tevens de gevolgen van een plotse herneming van de vraag te verzachten. Het aanleggen van die voorraden zou moeten vergemakkelijkt worden door de volgende maatregelen :

1° toekenning van investeringskredieten om de stockeringsvloeren te vergroten in de mijnen die aan de conjunctuurschommelingen van de vraag het gevoeligst zijn;

2° Totstandbrenging van een kredietregeling om de financiering van de voorraden te vergemakkelijken.

De investeringskredieten kunnen verleend worden bij toepassing van de wet van 12 Juli 1955 tot bevordering van de financiering van de investeringen in de

charbonnière; l'établissement d'un mécanisme particulier de financement des stocks constitue l'objet du présent projet.

Les charbons destinés à la cokéfaction constitueront la part prépondérante des stocks conjoncturels, puisque c'est la consommation de coke — liée à l'activité très variable de la sidérurgie — qui subira les plus fréquentes et les plus amples variations conjoncturelles. Toutefois, les charbons mis en stocks perdent une partie de leurs aptitudes à la cokéfaction, tandis que les besoins de gaz et d'autres sous-produits de la calcination du charbon subissent des variations très différentes de ceux des besoins de coke sidérurgique. Il convient donc de favoriser également la constitution de stocks conjoncturels de coke en provenance de charbons utilisés dans les cokeries minières ou traités à façon pour compte d'entreprises charbonnières, lorsque ces dernières conservent la propriété du coke obtenu.

\*\*

Le caractère particulier des stocks de charbon et du coke ne permet pas de réaliser leur financement en appliquant les dispositions de la loi du 18 novembre 1862, portant institution du système des warrants. Le financement de ces stocks nécessite des dispositions légales nouvelles, tenant compte des difficultés de transfert et de réalisation du gage qu'ils constituent et de la nécessité de les financer dans des conditions réduisant au minimum les charges financières supportées par les entreprises.

Le but de la présente loi est donc de permettre aux entreprises charbonnières de constituer tout ou partie de leurs stocks de charbon ou de coke en un gage susceptible de garantir des avances bancaires, sans dépossession matérielle de ces stocks.

A cet effet, la présente loi crée un nouveau type de warrant, qualifié de « warrant charbonnier ».

#### Article premier.

Les conditions particulières du stockage du charbon sur le carreau des mines ne permettent pas d'imposer la dépossession effective d'un stock à warranter et sa remise à un tiers convenu. Dans le but de conférer au « warrant charbonnier » des garanties comparables à celles qui résultent — pour le créancier gagiste — des modalités de warrantage prévues par la loi du 18 novembre 1862, l'article premier prévoit que l'Etat, représenté par le Ministre ayant les mines dans ses attributions, garantit l'existence et la bonne conservation du stock à warranter.

A la demande d'une entreprise charbonnière, le Ministre peut émettre un warrant pour chacune des opérations de financement à effectuer; chaque entreprise peut ainsi obtenir, simultanément ou successivement, plusieurs warrants dont l'ensemble lui permet d'obtenir le financement du stock qu'elle détient; le

steenkolennijverheid; de totstandbrenging van een bijzondere kredietregeling om de stocks te financieren maakt het voorwerp uit van dit ontwerp.

De conjunctuurvoorraden zullen hoofdzakelijk bestaan uit kolen bestemd voor de cokesfabrieken, aangezien het verbruik van cokes — afhankelijk van de zeer veranderlijke bedrijvigheid van de ijzer- en staalnijverheid — de veelvuldigste en de grootste conjunctuurschommelingen zal ondergaan. Maar de opgeslagen kolen verliezen gedeeltelijk hun geschiktheid voor de cokesbereiding, terwijl de behoeften aan gas en aan andere produkten van de kolenverhitting schommelingen ondergaan die zeer verschillend zijn van die van de behoeften aan hoogovenokes. Bijgevolg dienen ook maatregelen genomen te worden om het aanleggen van conjuncturele cokesvoorraden te bevorderen, cokes die voortkomen van kolen verbruikt in de cokesfabrieken van de mijnen of van kolen welke voor rekening van de kolenmijnen tegen een maakloon verwerkt werden, wanneer de bekomen cokes de eigendom van de mijn blijven.

\*\*

Wegens het bijzonder karakter van de kolen- en cokesvoorraden kan de financiering ervan niet geschieden door toepassing van de bepalingen van de wet van 18 November 1862, houdende instelling van het warrantstelsel. De financiering van deze voorraden vergt nieuwe wettelijke bepalingen die rekening houden met de moeilijkheid om het pand dat zij vormen te verplaatsen of te gelde te maken en tevens met de noodzaak de financiering te verrichten in voorwaarden die de financiële lasten van de ondernemingen tot het minimum beperken.

Deze wet heeft dus tot doel de steenkolenbedrijven in staat te stellen hun kolen- of cokesvoorraden geheel of gedeeltelijk in pand te geven om bankvoorschotten te bekomen, zonder deze voorraden daadwerkelijk af te staan.

Deze wet brengt hiervoor een nieuwe soort warrant tot stand, de « kolenwarrant » genaamd.

#### Artikel 1.

Wegens de bijzondere voorwaarden verbonden aan het opslaan van kolen op de mijnen is het niet mogelijk de feitelijke buitenbezitstelling van een te warranten voorraad en de overhandiging ervan aan een overeengekomen derde op te leggen. Om aan de kolenwarrant waarborgen te verlenen in de aard van die welke — voor de pandhoudende schuldeiser — voortvloeien uit de modaliteiten voorgeschreven door de wet van 18 November 1862, bepaalt artikel 1 dat de Staat, vertegenwoordigd door de Minister die het mijnwezen in zijn begroep heeft, waarborgt dat de te warranten voorraad bestaat en goed bewaard is.

Op de aanvraag van een kolenbedrijf kan de Minister voor iedere te verrichten financiering een warrant uitgeven; elk bedrijf kan aldus gelijktijdig of achtereenvolgens verscheidene warrants bekomen, die samen de onderneming in staat stellen de financiering van de opgeslagen voorraad te verkrijgen; de Minister zorgt er

Ministre veille à ce qu'aucune partie de ce stock ne fasse l'objet de plusieurs warrants.

L'émission des warrants est une faculté pour le Ministre; le tonnage repris sur les warrants simultanément en circulation ne peut excéder celui du stock dont la conservation est jugée désirable par l'Etat.

#### Articles 2 et 3.

Le warrant charbonnier est remis au créancier gagiste par l'entreprise sollicitant le financement du stock correspondant, lequel constitue le gage du créancier jusqu'au remboursement. Il est transmissible par endossement.

#### Article 4.

Bien que virtuellement distrait du patrimoine du charbonnage, ce dernier reste gardien du gage et conserve le droit d'en vendre tout ou partie, dès que les conditions du marché le permettent; les conditions de réalisation totale ou partielle du gage seront fixées par une convention conclue avec le porteur du warrant. Cette réalisation ne peut être effectuée qu'après accord du Ministre, lequel veille à la modification du warrant correspondant.

#### Article 5.

Le Ministre ayant les mines dans ses attributions désigne les fonctionnaires ou organismes chargés d'attester l'importance, la constitution et la valeur des stocks warrantés. Ces préposés sont chargés de vérifier l'existence et la conservation de ces stocks.

#### Article 6.

Certaines dispositions de la loi du 18 novembre 1862 portant institution du système des warrants sont rendues applicables au warrant charbonnier.

#### Articles 7, 8 et 9.

Ces articles déterminent les mesures à prendre en vue de la publicité à donner au privilège du porteur d'un warrant charbonnier.

#### Article 10.

En vue de réduire les charges financières du stockage, cet article prévoit que les warrants charbonniers sont exonérés de tout droit de timbre, lors de leur émission ou de leurs endossements.

*Le Ministre des Affaires économiques,*

voor dat voor geen enkel gedeelte van die voorraad verscheidene warrants uitgegeven worden.

De Minister is niet verplicht warrants uit te geven; de hoeveelheid vermeld op de warrants die gelijktijdig in omloop zijn, mag niet groter zijn dan de voorraad welke de Staat wenselijk acht.

#### Artikelen 2 en 3.

De kolenwarrant wordt door het bedrijf dat de financiering van de desbetreffende voorraad vraagt aan de pandhoudende schuldeiser overhandigd. Deze voorraad dient als pand tot bij de terugbetaling. De warrant kan door endossement overgedragen worden.

#### Artikel 4.

Alhoewel het pand virtueel niet meer tot het vermogen van de mijn behoort, blijft deze laatste het toch bewaren en behoudt zij het recht het geheel of gedeeltelijk, te verkopen zodra de toestand van de markt zulks toelaat; de voorwaarden waarin het pand geheel of gedeeltelijk mag te gelde gemaakt worden, zullen bepaald worden in een overeenkomst afgesloten met de houder van de warrant. Deze verkoop mag slechts geschieden met de instemming van de Minister, die er voor zorgt dat de overeenstemmende warrant gewijzigd wordt.

#### Artikel 5.

De Minister die het mijnwezen in zijn bevoegdheid heeft, duidt de ambtenaren of instellingen aan die ermede belast zijn te verklaren hoe groot de gewarrante voorraden zijn, waaruit zij bestaan en welke de waarde ervan is. Deze aangestelden zijn ermede belast na te gaan of deze voorraden bestaan en in welke staat zij bewaard zijn.

#### Artikel 6.

Sommige bepalingen van de wet van 18 November 1862 houdende instelling van het warrantstelsel worden op de kolenwarrant toepasselijk gemaakt.

#### Artikelen 7, 8 en 9.

In deze artikelen zijn de maatregelen bepaald die moeten genomen worden met het oog op de bekendmaking van het voorrecht dat de houder van een kolenwarrant geniet.

#### Artikel 10.

Om de financiële lasten van de voorraadvorming te beperken bepaalt dit artikel dat de kolenwarrants, bij de uitgifte en bij de endossementen, vrijgesteld zijn van alle zegelrechten.

*De Minister van Economische Zaken,*

R. MOTZ.

**Projet de loi favorisant le financement des stocks  
des charbonnages.**

**BAUDOUIN,**

ROI DES BELGES,

*A tous présents et à venir, SALUT.*

Sur la proposition de notre Ministre des Affaires économiques,

**NOUS AVONS ARRÊTÉ ET ARRÊTONS :**

Notre Ministre des Affaires économiques est chargé de présenter en Notre Nom, aux Chambres législatives, le projet de loi dont la teneur suit :

**ARTICLE PREMIER.**

Le Ministre ayant les mines dans ses attributions peut émettre des warrants pour les stocks de charbon et de coke se trouvant dans les entreprises charbonnières tout en laissant à celles-ci la détention matérielle de ces stocks.

Les stocks de coke susceptibles d'être warrantés sont ceux existant dans les cokeries minières ou résultant d'un travail à façon pour compte d'entreprises charbonnières.

Les conditions et modalités de l'émission de ces warrants, dénommés « warrants charbonniers », sont déterminées par le Roi.

**ART. 2.**

Les marchandises warrantées restent le gage du porteur du warrant charbonnier jusqu'au remboursement, en principal, intérêts et frais, des avances qu'elles garantissent.

**ART. 3.**

Le warrant charbonnier est transmissible par voie d'endossement; celui-ci doit être daté et signé.

Tous ceux qui ont endossé un warrant sont tenus à la garantie solidaire envers le porteur.

**ART. 4.**

L'entreprise qui a mis en circulation un warrant charbonnier est, par le fait même, constituée gardien des marchandises warrantées. Après accord du Ministre, elle a toutefois le droit de les vendre dans les conditions fixées par la convention conclue avec le porteur du warrant. Cette convention est opposable aux porteurs subséquents.

**Wetsontwerp tot bevordering van de financiering  
van de voorraden van de steenkolenmijnen.**

**BOUDEWIJN,**

KONING DER BELGEN,

*Aan allen, tegenwoordigen en toekomstenden, HEIL.*

Op de voordracht van Onze Minister van Economische Zaken,

**HEBBEN WIJ BESLOTEN EN BESLUITEN WIJ :**

Onze Minister van Economische Zaken is gelast in Onze Naam bij de Wetgevende Kamers het wetsontwerp in te dienen, waarvan de tekst volgt :

**EERSTE ARTIKEL.**

De Minister die het mijnwezen in zijn bevoegdheid heeft kan voor de voorraden kolen en cokes opgeslagen in de steenkolenbedrijven warrants uitgeven, zonder dat genoemde bedrijven zich materieel van deze voorraden ontdoen.

De cokesvoorraden waarvoor warrants kunnen uitgegeven worden zijn de voorraden in de cokesfabrieken van de mijnen of deze welke voor rekening van steenkolenbedrijven tegen een maakloon bereid werden.

De Koning bepaalt de voorwaarden waarin en de modaliteiten volgens welke deze warrants, kolenwarrants genaamd, uitgegeven worden.

**ART. 2.**

De goederen waarvoor warrants uitgegeven zijn blijven het pand van de houder van de kolenwarrant tot bij de terugbetaling van de hoofdsom, de intresten en de onkosten van de voorschotten welke zij waarborgen.

**ART. 3.**

De kolenwarrant kan door een endossement overgedragen worden; dit laatste moet gedagtekend en ondertekend zijn.

Al de personen die een warrant geëndosseerd hebben zijn hoofdelijk borg tegenover de houder.

**ART. 4.**

De onderneming die een kolenwarrant in omloop gebracht heeft, wordt door dit feit zelf bewaarder van de gewarrante goederen. Zij heeft evenwel het recht ze met de instemming van de Minister te verkopen in de voorwaarden bepaald in de met de houder van de warrant afgesloten overeenkomst. Deze overeenkomst mag tegen de volgende houders ingeroepen worden.

En cas de vente des marchandises warrantées, le droit de préférence du porteur est reporté sur tout ou partie du produit de la vente dans la mesure de ses avances. Le porteur possède contre l'acquéreur une action directe en paiement du prix et il peut s'opposer au paiement de celui-ci au vendeur; l'opposition peut être faite par lettre recommandée à l'acquéreur.

## ART. 5.

Les fonctionnaires ou les organismes désignés par le Ministre ayant les mines dans ses attributions attesteront sur le warrant charbonnier l'importance des stocks warrantés, les sortes de charbon ou de coke les composant, ainsi que le prix unitaire de chaque sorte suivant le barème en vigueur au moment de l'établissement du warrant. La valeur du stock, établie sur ces bases, sera éventuellement corrigée en tenant compte des corrections de prix pour teneur en cendres et/ou en eau et des possibilités d'altération des produits mis en gage.

Cette attestation constituera pour le porteur du warrant le titre de la consistance et de la valeur des marchandises warrantées.

## ART. 6.

Les articles 13 à 17, 20, 21 paragr. 1<sup>er</sup>, 23, 24 et 25 de la loi du 18 novembre 1862 portant institution du système des warrants sont applicables au warrant charbonnier.

## ART. 7.

Le privilège du porteur du warrant est rendu public par l'inscription qui en est faite dans un registre tenu à cet effet au bureau de la conservation des hypothèques de l'arrondissement judiciaire dans le ressort duquel l'entreprise charbonnière est établie ou, s'il existe plusieurs conservations des hypothèques dans le même arrondissement, de celui de l'un des sièges d'exploitation de l'entreprise charbonnière, au choix du porteur.

Pour opérer l'inscription, le porteur présente, soit par lui-même, soit par un tiers, l'original du warrant et une copie certifiée conforme qui restera déposée au bureau de la conservation des hypothèques.

Le conservateur inscrit sur le registre :

1<sup>o</sup> la dénomination ou la raison sociale et le siège social de l'entreprise charbonnière;

2<sup>o</sup> la date de l'émission du warrant;

3<sup>o</sup> les mentions de l'attestation fournie conformément à l'article 5;

4<sup>o</sup> les mentions du warrant déterminées par l'arrêté royal pris en vertu de l'article 1<sup>er</sup>, alinéa 3.

Le conservateur certifie sur l'original du warrant qu'il a fait l'inscription, il en indique la date, le volume et le numéro d'ordre.

Worden de gewarrante goederen verkocht dan gaat het voorkeurrecht van de houder in de mate van zijn voorschotten over op de volledige opbrengst van de verkoop of op een gedeelte ervan. De houder bezit een rechtstreekse vordering tegen de koper voor de betaling van de prijs en kan zich verzetten tegen de betaling van deze laatste aan de verkoper; het verzet kan geschieden door middel van een aangetekende brief aan de koper.

## ART. 5.

De ambtenaren of instellingen aangeduid door de Minister die het mijnwezen in zijn bevoegdheid heeft zullen op de kolenwarrants de omvang van de gewarrante voorraden aangeven, de soorten kolen of cokes waaruit zij bestaan, en de prijs per ton van iedere soort volgens de prijzenschaal die op het tijdstip waarop de warrant opgesteld wordt van kracht is. De op deze grondslagen berekende waarde van de voorraad zal gebeurlijk verbeterd worden door rekening te houden met de prijscorrecties voor as- en/of watergehalte en met de mogelijke kwaliteitsverminderingen van de in pand gegeven produkten.

Dit getuigschrift zal voor de houder van de warrant als titel gelden voor de samenstelling en de waarde van de gewarrante goederen.

## ART. 6.

De artikelen 13 tot en met 17, 20, 21 paragr. 1, 23, 24 en 25 van de wet van 18 November 1862 houdende instelling van het warrantstelsel zijn op de kolenwarrant toepasselijk.

## ART. 7.

Het voorrecht van de houder van de warrant wordt openbaar gemaakt door inschrijving in een register dat hiervoor gehouden wordt op het bureau van de hypotheekbewaring van het gerechtelijk arrondissement waarin het steenkolenbedrijf gevestigd is, of, wanneer in eenzelfde arrondissement verscheidene hypotheekbewaringen bestaan in dat van een van de bedrijfszetsels van de steenkolenonderneming, naar keuze van de houder.

Om de inschrijving te doen, biedt de houder, zelf of door bemiddeling van een derde, het origineel van de warrant aan, alsmede een eensluidend verklaard afschrift, dat op het bureau van de hypotheekbewaring zal bewaard blijven.

De bewaarder schrijft in het register :

1<sup>o</sup> de benaming of de firmanaam en de maatschappelijke zetel van het steenkolenbedrijf;

2<sup>o</sup> de datum waarop de warrant uitgegeven werd;

3<sup>o</sup> de gegevens vermeld in het getuigschrift afgeleverd overeenkomstig artikel 5;

4<sup>o</sup> de vermeldingen van de warrant bepaald in het koninklijk besluit genomen krachtens artikel 1, 3<sup>o</sup> lid.

De bewaarder brengt op het origineel van de warrant een verklaring aan waaruit blijkt dat hij de inschrijving gedaan heeft; hij vermeldt de datum ervan, het boekdeel en het volgnummer.

L'omission de l'une ou de plusieurs formalités prescrites ci-dessus n'entraînera la nullité que lorsqu'elle portera préjudice aux tiers.

## ART. 8.

Les inscriptions sont radiées ou réduites dans les conditions tracées aux articles 92 à 95 de la loi hypothécaire.

Toutefois, la radiation ou la réduction peut être opérée par le conservateur, en vertu d'un acte sous seing privé dressé en deux originaux et sur représentation de l'original du warrant. Le conservateur fait mention sur celui-ci de la radiation totale ou partielle de l'inscription.

## ART. 9.

L'inscription régulièrement prise dispense le porteur du warrant de l'opposition prévue par l'article 609 du Code de procédure civile.

## ART. 10.

Les warrants créés ou endossés conformément aux dispositions de la présente loi, sont exonérés de tout droit de timbre.

## ART. 11.

Le déplacement frauduleux de tout ou partie des marchandises warrantées ou leur aliénation non conforme aux conditions fixées par la convention conclue avec le porteur du warrant conformément à l'article 4 sont passibles des peines prévues par l'article 491 du Code pénal.

Toutes les dispositions du premier livre du Code pénal y compris le chapitre VII et l'article 85 sont applicables à cette infraction.

Donné à Grasse, le 5 avril 1958.

Het verzuim van een of meer van de hierboven opgelegde pleegvormen zal slechts nietigheid meebrengen wanneer derden erdoor benadeeld worden.

## ART. 8.

De inschrijvingen worden doorgehaald of verminderd in de voorwaarden bepaald in de artikelen 92 tot en met 95 van de hypotheekwet.

De doorhaling of de vermindering kan evenwel door de bewaarder verricht worden krachten een onderhandse akte opgesteld in twee originele exemplaren en op vertoon van het origineel van de warrant. De bewaarder vermeldt de gehele of gedeeltelijke doorhaling van de inschrijving op de warrant.

## ART. 9.

De regelmatig genomen inschrijving ontslaat de houder van de warrant van het verzet voorzien in artikel 609 van het wetboek van burgerlijke rechtsvorderingen.

## ART. 10.

De warrants overeenkomstig de bepalingen van deze wet opgesteld of geëndosseerd zijn vrijgesteld van alle zegelrechten.

## ART. 11.

De bedrieglijke verplaatsing van de gewarrante goederen of van een gedeelte ervan of de vervreemding ervan in strijd met de voorwaarden bepaald in de overeenkomst die overeenkomstig art. 4 met de houder van de warrant gesloten werd, worden bestraft met de straffen bepaald in art. 491 van het strafwetboek.

Al de bepalingen van boek I van het strafwetboek, zonder uitzondering van hoofdstuk VII en art. 85, zijn op dit misdrijf toepasselijk.

Gegeven te Grasse, op 5 April 1958.

BAUDOUIN.

Par le Roi :

*Le Ministre des Affaires économiques,*

Van Koningswege :

*De Minister van Economische Zaken,*

R. MOTZ.

## AVIS DU CONSEIL D'ETAT.

Le CONSEIL D'ETAT, section de législation, première chambre, saisie par le Ministre des Affaires Economiques, le 21 janvier 1958, d'une demande d'avis sur un projet de loi « favorisant le financement des stocks des charbonnages », a donné le 30 janvier 1958 l'avis suivant :

L'avant-projet tend à faciliter aux exploitants de mines de houille l'obtention de crédits d'organismes bancaires en permettant la mise en gage, dans des conditions particulières, de leurs stocks conjoncturels de charbon et de coke. Ses dispositions sont, à quelques mots près, identiques aux dispositions correspondantes d'un avant-projet soumis antérieurement à l'avis de la section de législation. Le Conseil d'Etat ne peut que répéter les observations qu'il a formulées dans cet avis.

Ces observations étaient les suivantes :

*Observation générale.*

L'avant-projet crée une nouvelle forme de gage, dérogatoire au droit commun notamment en ce que le débiteur n'est pas dessaisi de la chose donnée en gage.

Le contrat de gage, selon le droit commun, est un contrat réel qui ne se forme que par la remise du gage au créancier ou à un tiers convenu.

Le créancier acquiert le droit de retenir le gage jusqu'au paiement de la créance dont il constitue la sûreté et de le faire vendre en vertu d'une autorisation de justice en cas de non-paiement. Le créancier acquiert un privilège sur le prix de vente.

Ce contrat est réglé dans ses détails par le Code civil.

L'avant-projet apporte à ce régime des dérogations fondamentales.

Le gage, en l'espèce tout ou partie du stock conjoncturel, n'est pas remis au créancier. Le débiteur en conserve la détention matérielle (article 1<sup>er</sup>). Il en est constitué le gardien (article 2). Il peut, « dans les conditions fixées par le contrat », vendre la chose donnée en gage. « Dans ce cas le droit de préférence du créancier est reporté sur tout ou partie du prix » (article 2).

Les conditions et les modalités de la constitution de ce gage seront déterminées par le Roi (article 1<sup>er</sup>).

Certes, il existe en droit belge des contrats de gage d'espèces particulières dans lesquelles le créancier n'est pas mis en possession de la chose. En cas de gage commercial, la possession peut n'être que fictive (loi du 5 mai 1872 — article 2).

Le créancier n'est pas non plus détenteur de l'objet lorsqu'il s'agit de la mise en gage du fonds de commerce (loi du 25 octobre 1919). Le warrantage constitue également une sorte de mise en gage sans que le créancier ait la détention matérielle de la chose (loi du 18 novembre 1862).

Le Conseil d'Etat relève que chaque fois qu'il a été dérogé au droit commun établi par le Code civil, le législateur a pris soin de régler minutieusement lui-même le nouveau régime qu'il instaurait.

Or, le texte de l'avant-projet, tel qu'il a été commenté verbalement par les délégués du Gouvernement, abandonne au Roi le soin d'organiser le régime juridique de la nouvelle espèce de gage (art. 1<sup>er</sup>, alinéa 2, art. 2).

Le Conseil d'Etat considère que dans une matière aussi importante que la création d'une nouvelle forme de gage, il serait souhaitable, ainsi qu'il a été fait jusqu'à présent, que la loi elle-même en organise le régime juridique.

## ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE.

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, eerste kamer, de 21<sup>o</sup> Januari 1958 door de Minister van Economische Zaken verzocht hem van advies te dienen over een ontwerp van wet « tot bevordering van de financiering van de voorraden van de steenkolenmijnen », heeft de 30<sup>o</sup> Januari 1958 het volgend advies gegeven :

Het voortontwerp strekt er toe, het verkrijgen van kredieten van bankinstellingen voor exploitanten van kolenmijnen te vergemakkelijken door de pandgeving van hun conjunctuurvoorraden van kolen en cokes onder bijzondere voorwaarden mogelijk te maken. De bepalingen ervan zijn, op enkele woorden na, gelijkkluidend met de overeenstemmende bepalingen van een voorontwerp dat vroeger aan de afdeling wetgeving voor advies is voorgelegd. De Raad van State kan niet anders dan de toen gemaakte opmerkingen herhalen.

Die opmerkingen waren de volgende :

*Algemene opmerking.*

Het voorontwerp voert een nieuwe vorm van pandgeving in, die hierin van het gemene recht afwijkt, dat de schuldenaar zich van de inpandgegeven zaak niet ontdoet.

De pandovereenkomst naar gemeen recht is een zakelijke overeenkomst die eerst dan tot stand komt, wanneer pand aan de schuldeiser of aan een derde, over wie partijen zijn overeengekomen, is afgegeven.

De schuldeiser krijgt het recht, om het pand te behouden totdat de schuld tot waarborg waarvan het dient, is afgelost en om het, in geval van wanbetaling, na machtiging door de rechter te doen verkopen. De schuldeiser verkrijgt een voorrecht op de verkoopprijs.

In het Burgerlijk Wetboek is dit contract in bijzonderheden geregeld.

Van deze regeling nu wijkt het voorontwerp op grondige wijze af.

Het pand, in dit geval de conjunctuurvoorraden of een deel daarvan, wordt niet in het bezit van de schuldeiser gesteld. De schuldenaar blijft die voorraden onder zich houden (artikel 1). Hij wordt met de bewaring er van belast (artikel 2). Hij kan « in de door het contract van pandgeving bepaalde voorwaarden » de in pand gegeven zaak verkopen. « In dit geval wordt het voorrecht van de pandhoudende schuldeiser op de verkoopprijs of op een gedeelte er van overgedragen » (artikel 2).

De voorwaarden waarin en de modaliteiten volgens welke deze pandgeving geschiedt, worden door de Koning bepaald (artikel 1).

Wel kent het Belgisch recht pandcontracten van bijzondere soorten, waarin de schuldeiser niet in het bezit van de zaak wordt gesteld. Bij een handelspand kan het bezit louter fictief zijn (wet van 5 Mei 1872, artikel 2).

De schuldeiser is evenmin houder van de zaak, in geval van pandgeving van de handelszaak (wet van 25 Oktober 1919). Het warrantstelsel is eveneens een vorm van pandgeving waarbij de schuldeiser niet feitelijk houder van de zaak is (wet van 18 November 1862).

De Raad van State merkt op dat, telkens wanneer van het in het Burgerlijk Wetboek neergelegde gemene recht is afgeweken, de wetgever zelf het door hem ingevoerde stelsel tot in de bijzonderheden heeft geregeld.

Daarentegen draagt de tekst van het voorontwerp, zoals de Regeringsgemachtigden hem mondeling hebben toegelicht, aan de Koning de bevoegdheid op, om het rechtstelsel van de nieuwe soort van pand te regelen (art. 1. tweede lid, art. 2).

In een zo belangrijke aangelegenheid als de invoering van een nieuwe vorm van pand acht de Raad van State het wenselijk dat de wet zelf, zoals voorheen, voor de rechtsregeling er van zou zorgen.

## ARTICLE PREMIER.

Il résulte des déclarations des délégués du Gouvernement que l'avant-projet charge le Roi non seulement de déterminer les conditions et modalités de constitution du gage, mais en réalité le régime juridique de ce gage.

Si le Gouvernement estime ne pas devoir se rallier à l'observation générale émise ci-avant, l'article premier serait mieux rédigé comme suit :

## « Article premier.

» Les concessionnaires de mines de houille peuvent donner en gage la partie de leurs stocks de charbon excédant leurs stocks normaux ou saisonniers, tout en en conservant la détention matérielle.

» Le Roi règle le régime juridique de ce gage. »

Ce texte précise, en s'inspirant de l'exposé des motifs, les stocks susceptibles d'être mis en gage.

## ARTICLE 2.

La deuxième phrase de cet article est ainsi conçue :

« Il (le charbonnage) a toutefois le droit de vendre celle-ci dans les conditions fixées par le contrat de gage. »

Les délégués du Gouvernement ont déclaré qu'en réalité le débiteur ne pourra vendre tout ou partie de son stock conjonctuel sans l'autorisation de l'Administration des mines. Dès lors, ce ne sont pas les conditions fixées par le contrat de gage qui régleront à elles seules le droit de vendre le gage. Si le soin est laissé au Roi d'organiser le nouveau mode de dation en gage, il serait préférable de renoncer à cette phrase qui traduit imparfaitement l'intention du Gouvernement, de manière à ne pas lier le Roi sur un point de détail.

L'article 2 gagnerait à être rédigé comme suit :

## « Article 2.

» Le concessionnaire de mines de houille qui a consenti le gage, est par le fait même constitué gardien de la chose donnée en gage. En cas de vente du gage, le privilège du créancier est reporté sur le prix. »

## ARTICLE 3.

L'article 3, alinéa 1<sup>er</sup>, manque de précision.

On ne peut discerner à sa lecture si l'Administration remettre aux intéressés un certificat global concernant la totalité des stocks susceptibles d'être donnés en gage ou s'il pourra être délivré plusieurs certificats distincts pour des parties de celui-ci. Il se pourra, par exemple, qu'un établissement refuse d'accorder tout le crédit demandé. Dans ce cas, l'entreprise aura intérêt à obtenir plusieurs certificats de manière à lui permettre de solliciter plusieurs établissements de crédit. D'après les explications données, l'intention du Gouvernement est de permettre la délivrance de plusieurs certificats.

D'autre part, cet article est muet quant à la publicité qui sera donnée à ces mises en gage.

Il résulte des déclarations des délégués du Gouvernement que l'Administration tiendra un registre dans lequel seront consignés à leur date les mises en gage.

L'article 3 omet, enfin, de déterminer si, en cas de pluralité de créanciers-gagistes, la répartition du prix de vente de tout ou partie du stock se fera proportionnellement aux créances ou selon le rang d'ancienneté de celles-ci.

Le Conseil d'Etat propose la rédaction suivante, qui ne comporte toutefois pas de texte en ce qui concerne la publicité du

## ARTIKEL EÉN.

Uit de verklaringen van de Regeringsgemachtigden blijkt, dat het voorontwerp de Koning niet alleen de vaststelling van de voorwaarden en de wijze van pandgeving opdraagt, maar hem in feite met de vaststelling van de rechtsregeling voor dat pand belast.

Ingeval de Regering oordeelt zich met de hierboven gemaakte opmerking niet te kunnen verenigen, ware artikel 1 als volgt te lezen :

## « Artikel één.

» De concessiehouders van steenkolenmijnen kunnen het gedeelte van hun kolenvoorraden boven hun normale of seizoensvoorraden in pand geven, en het toch feitelijk onder zich blijven houden.

» De Koning bepaalt de rechts regeling van zodanige pand ».

In deze tekst wordt aan de hand van de memorie van toelichting nader bepaald welke voorraden in pand kunnen worden gegeven.

## ARTIKEL 2.

De tweede volzin van dat artikel luidt als volgt :

« Zij (de kolenmijn) heeft evenwel het recht ze in de door het contract van pandgeving bepaalde voorwaarden te verkopen ».

De Regeringsgemachtigden hebben verklaard, dat de schuldenaar in feite zijn conjunctuurvoorraden niet geheel of gedeeltelijk van de hand zal mogen doen, zonder machtiging van het Bestuur van het mijnwezen. Derhalve zijn het niet de voorwaarden van het contract van pandgeving alleen die het recht om het pand te verkopen, zullen regelen. Wordt aan de Koning de bevoegdheid tot regeling van de nieuwe vorm van pandgeving opgedragen, dan ware het verkieslijk deze volzin, waarin de bedoeling van de Regering onvolmaakt tot uiting komt, te schrappen, zodat de Koning niet op een detailpunt gebonden wordt.

Artikel 2 ware beter als volgt te lezen :

## « Artikel 2.

» De concessiehouder van steenkolenmijnen, die een zaak in pand heeft gegeven, is daardoor zelf met de bewaring van de in pand gegeven zaak belast. Bij verkoop van het pand wordt het voorrecht van de schuldeiser op de koopsom overgedragen ».

## ARTIKEL 3.

Het eerste lid van dit artikel is niet zeer duidelijk.

Bij het lezen kan niet worden opgemaakt of het bestuur aan de belanghebbenden een globaal getuigschrift betreffende de gezamenlijke voor pandgeving vatbare voorraden zal afgeven, dan wel of het verschillende afzonderlijke getuigschriften voor gedeelten daarvan zal mogen afgeven. Een kredietinstelling kan bijvoorbeeld weigeren het gevraagde krediet geheel toe te staan. In dat geval zal de onderneming er belang bij hebben, verschillende getuigschriften te verkrijgen, zodat zij zich tot verschillende kredietinstellingen kan wenden. Volgens de aan de Raad van State verstrekte toelichting, zou de Regering de afgifte van verschillende getuigschriften willen mogelijk maken.

Anderdeels spreekt dit artikel niet over de openbaarheid van zodanige pandgevingen.

Volgens de verklaringen van de Regeringsgemachtigden, zal het bestuur een register houden waarin de pandgevingen naar hun datum zullen worden ingeschreven.

Tenslotte zegt artikel 3 niet of, in geval er meer dan één pandhoudende schuldeiser is, de koopsom van de gehele of gedeeltelijke voorraad evenredig aan de schuldvorderingen dan wel volgens de anciënniteit daarvan zal worden verdeeld.

De Raad van State stelt de volgende redactie voor, die evenwel geen tekst bevat in verband met de openbaarheid van het

gage et la répartition du prix en cas de concours de créanciers-gagistes. Il ignore, en effet, les intentions du Gouvernement sur ces deux points.

#### « Article 3.

Les fonctionnaires ou les organismes désignés par le Ministre ayant les mines dans ses attributions délivrent aux concessionnaires de mines de houille qui en font la demande des certificats attestant l'existence des stocks que ceux-ci se proposent de donner en gage, les sortes de charbon qui les composent ainsi que la quantité et le prix unitaire de chacune d'elles suivant le barème... (texte de l'avant-projet)..

» La remise du certificat au créancier-gagiste vaudra constitution du gage à concurrence des quantités et des valeurs qui y sont portées »

#### Article 10 (article 4 du présent projet).

Cet article s'inspire de l'article 8 de la loi sur la mise en gage du fonds de commerce. L'expression « de l'objet du gage » serait avantageusement remplacée par les mots « du gage ».

..

#### Observation finale.

L'avant-projet ajoute aux formes déjà existantes une nouvelle forme de gage propre à une situation particulière.

La législation française, dans le but de faciliter le crédit dans divers domaines en mobilisant les stocks, a recouru au système des warrants en l'adaptant à ces matières. C'est ainsi qu'ont successivement vu le jour :

le warrant agricole : loi du 30 avril 1906 (D.P. 1907, 4, 8), modifiée par décret-loi du 28 septembre 1935 (D.P. 1935, 4, 356);

le warrant hôtelier : loi du 8 août 1913 (D.P. 1916, 4, 7), modifiée par la loi du 17 mars 1915 (D.P. 1916, 4, 10);

le warrant pétrolier : loi du 21 avril 1932 (D.P. 1933, 4, 33);

le warrant industriel : loi du 12 septembre 1940 (D.P. 1940, 4, 275), modifiée par la loi du 22 février 1944 (D.A. 1944-1946), modifiée et validée par ordonnance du 3 mai 1945 (D. 1945, 97).

La loi sur le warrant pétrolier règle une matière qui se rapproche de l'espèce traitée par l'avant-projet. Le texte de cette loi est accompagné dans le recueil DALLOZ d'une analyse approfondie du système juridique adopté.

On peut se demander si, pour la constitution des sûretés prévues par l'avant-projet, il ne serait pas souhaitable de recourir à une technique juridique susceptible d'applications ultérieures à d'autres secteurs de l'économie, et d'éviter ainsi une diversité juridique inutile.

Le recours répété du législateur français à la forme du warrant semble établir que cette technique juridique a produit les résultats recherchés.

pand en de verdeling van de koopsom ingeval er verschillende pandhoudende schuldeisers zijn. De bedoeling van de Regering hierover is hem immers niet bekend.

#### « Artikel 3.

» De ambtenaren en instellingen aangewezen door de Minister tot wiens bevoegdheid het mijnwezen behoort, geven aan de concessiehouders van steenkolenmijnen die er om verzoeken, getuigschriften af waarin bevestigd worden, het bestaan van de voorraden welke deze in pand willen geven, de soorten van steenkolen waaruit zij bestaan, alsook de hoeveelheid en de eenheidsprijs van elke soort volgens het barema... (tekst van het voorontwerp)...

» Terhandstelling van het getuigschrift aan de pandhoudende schuldeiser geldt als pandgeving tot het beloop van de daarin aangegeven hoeveelheden en waarden ».

#### Artikel 10 (artikel 4 van het onderhavig ontwerp).

Dat artikel neemt een voorbeeld aan artikel 8 van de wet betreffende het in pand geven van de handelszaak. In de Franse tekst zou de uitdrukking « de l'objet du gage » beter vervangen worden door « du gage ».

..

#### Slotopmerking.

Het voorontwerp voegt aan de reeds bestaande vormen van pandgeving een nieuwe soort toe, die op een wel bepaalde toestand toepassing moet vinden.

De Franse wetgeving heeft, ten einde de kredietverlening op verschillende gebieden door het vrijmaken van de voorraden te vergemakkelijken, een beroep gedaan op het warrantstelsel en dit daaraan aangepast. Zo kwamen achtereenvolgens tot stand :

de landbouw warrant : wet van 30 April 1906 (D.P. 1907, 4, 8), gewijzigd bij wetsdecreet van 28 September 1935 (D.P. 1935, 4, 356);

de warrant in het hotelbedrijf : wet van 8 Augustus 1913 (D.P. 1916, 4, 7), gewijzigd bij de wet van 17 Maart 1915 (D.P. 1916, 4, 10);

de petroleumwarrant : wet van 21 April 1932 (D.P. 1933, 4, 33);

de nijverheidswarrant : wet van 12 September 1940 (D.P. 1940, 4, 275), gewijzigd bij de wet van 22 Februari 1944 (D.A. 1944-1946), gewijzigd en bekrachtigd bij ordonnantie van 3 Mei 1945 (D. 1945, 97).

De wet op de petroleumwarrant regelt een materie die een zekere gelijkenis met de in het voorontwerp behandelde stof vertoont. Bovendien de tekst van deze wet, is in het recueil DALLOZ een diepgaande ontleding van de aangenomen rechtsregeling verschenen.

Men kan zich afvragen of het, voor het stellen van de in het voorontwerp bepaalde waarborgen, niet wenselijk zou zijn een rechtstechniek te gebruiken, die later ook op andere sectoren van het bedrijfsleven zou kunnen worden toegepast, zodat een te grote rechtsverscheidenheid kan worden vermeden.

Dat de Franse wetgever herhaaldelijk naar de warrant heeft gegrepen, schijnt er wel op te wijzen dat deze rechtstechniek de gewenste resultaten heeft opgeleverd.

La chambre était composée de :

MM. J. SUETENS, premier président; G. VAN BUNNEN et K. MEES, conseillers d'Etat; L. FREDERICQ et F. DUCHÊNE, assesseurs de la section de législation; M<sup>me</sup> J. DE KOSTER, greffier adjoint, greffier.

La concordance entre la version néerlandaise et la version française a été vérifiée sous le contrôle de M. K. MEES.

Le rapport a été présenté par M. P. MAROY, auditeur.

*Le Greffier. — De Griffier,*

(s.)  
(get.) J. DE KOSTER.

Pour expédition délivrée au Ministre des Affaires Economique.

Le 4 février 1958.

*Le Greffier du Conseil d'Etat,*

De kamer was samengesteld uit :

De hh. J. SUETENS, eerste-voorzitter; G. VAN BUNNEN en K. MEES, raadsheren van State; L. FREDERICQ en F. DUCHÊNE, bijzitters van de afdeling wetgeving; Mevr. J. DE KOSTER, adjunct-griffier, griffier.

De overeenstemming tussen de Nederlandse en de Franse tekst werd nagezien onder toezicht van de h. K. MEES.

Het verslag werd uitgebracht door de h. P. MAROY, auditeur.

*Le Président, — De Voorzitter,*

(s.)  
(get.) J. SUETENS.

Voor uitgifte afgeleverd aan de Minister van Economische Zaken.

De 4<sup>e</sup> Februari 1958.

*De Griffier van de Raad van State,*

R. DECKMYN.